

Č. j.
Sp. Zn.
Vyřizuje
Kontakt
Datum

09961-19/2025-ERU
OSR-09961/2025-ERU
[REDACTED]
18. 08. 2026

Adresát
dle rozdělovníku

ROZHODNUTÍ

O rozkladu společnosti **ČESKOLIPSKÁ TEPLÁRENSKÁ a.s.**, se sídlem Liberecká 132, 470 01 Česká Lípa, IČ: 646 53 200 (dále též „účastník řízení“), zastoupené [REDACTED], advokátem se sídlem [REDACTED], proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09961-14/2025-ERU ze dne 15. dubna 2026 (sp. zn. OSR-09961/2025-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 18e odst. 1 a 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), uznal účastníka řízení vinným ze spáchání ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024, kterého se jako prodávající dopustil tím, že v cenové lokalitě „Česká Lípa“ požadoval po odběratelích prostřednictvím vystavených dokladů specifikovaných v Příloze rozhodnutí výsledné ceny tepelné energie za rok 2022, jejichž kalkulace nebyly v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen tepelné energie podle § 6 odst. 1 písm. c) zákona o cenách, když v rozporu s bodem (1.1) a (2.1) Cenového rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. 4/2021, k cenám tepelné energie (dále jen „cenové rozhodnutí“), v položce „Nájemné“ uplatnil ekonomicky neoprávněný náklad v celkové výši [REDACTED] Kč bez DPH (**výrok I.**), za což mu byla uložena pokuta ve výši 60 000 Kč (**výrok II.**) a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 2 500 Kč (**výrok III.**), Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako příslušný správní orgán podle § 17b odst. 14 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 tohoto zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě doporučení rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti ČESKOLIPSKÁ TEPLÁRENSKÁ a.s., se sídlem Liberecká 132, 470 01 Česká Lípa, IČ: 646 53 200, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu 09961-14/2025-ERU ze dne 15. dubna 2026 (sp. zn. OSR-09961/2025-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Kontrola a řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad doručením oznámení ze dne 19. února 2024 zahájil u účastníka řízení kontrolu dodržování cenových předpisů při uplatňování cen tepelné energie v roce 2022 v cenové lokalitě „Česká Lípa“.

O výsledku kontroly byl sepsán protokol č. [REDACTED] ze dne 28. listopadu 2024. Proti protokolu podal účastník řízení námitky, které byly zamítnuty jako nedůvodné. Energetický regulační úřad konstatoval, že účastník řízení vyráběl tepelnou energii v roce 2022 ve dvou zdrojích, přičemž provozovaná tepelná zařízení pro výrobu a rozvod tepla v rámci provozovny [REDACTED] byla do 20. prosince 2022 majetkem společnosti [REDACTED], po odkoupení majetku se dne 20. prosince 2022 stal vlastníkem účastník řízení. Účastník řízení v souhrnné kalkulaci výsledné ceny tepelné energie pro cenovou lokalitu „Česká Lípa“ v položce „Nájemné“ uplatnil náklady ve výši [REDACTED] Kč bez DPH,

k čemuž doložil jednotlivé nájemní smlouvy. Účastník řízení dne 4. září 2024 pod č. j. 02824-13/2024-ERU zaslal úřadu dokument „[REDAKCE]“, ze kterého je patrné, že za poslední kvartál roku 2022 zaplatil [REDAKCE] Kč bez DPH, ale do výsledné kalkulace ceny tepelné energie zahrnul částku za Nájemné posledního kvartálu ve výši [REDAKCE] Kč, což je o [REDAKCE] Kč bez DPH více, než skutečně zaplatil. Částka [REDAKCE] Kč bez DPH je v ceně tepelné energie neoprávněným nákladem, což bylo potvrzeno výpisy, které zaslal dne 26. července 2024. Uplatněný náklad nekoresponduje se sjednaným čtvrtletním nájemným v Dodatku č. [REDAKCE] k Nájemní smlouvě č. [REDAKCE], kde mělo být zohledněno ukončení povinnosti platit nájemné po odkoupení pronajímaného majetku dne 20. prosince 2022, tj. výše čtvrtletního nájemného by měla být snížena poměrně na 81 dní z celkových 92 dnů. Výpočet vychází ze sjednaného nájemného na základě Dodatku č. [REDAKCE] k Nájemní smlouvě.

Účastník řízení v rámci kontroly pod č. j. 02824-9/2024-ERU dne 21. června 2024 zaslal opravené výsledné kalkulace ceny tepelné energie za rok 2022, včetně opravených souhrnných sestav souvisejících s položkami kalkulace „Nájemné“ a „Opravy a údržba“. Oproti původní předložené kalkulaci ze dne 4. března 2024 došlo ke snížení hodnot nákladů v jednotlivých nákladových položkách a k ekvivalentnímu navýšení hodnoty v položce Zisk. Konkrétně snížil účastník řízení náklady v položce „Opravy a údržba“ v celkové výši [REDAKCE] Kč a v položce „Nájemné“ o [REDAKCE] Kč, zároveň navýšil položku zisku o [REDAKCE] Kč.

Oznámením ze dne 9. září 2025 bylo účastníkovi řízení oznámeno zahájení správního řízení ve věci možného spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024.

Účastník řízení se k věci vyjádřil dne 17. prosince 2025, kdy uvedl, že skutek vymezený v oznámení o zahájení řízení neodpovídá závěrům provedené kontroly. Namítl, že tvrzené ukončení povinnosti platit nájemné po odkoupení pronajímaného majetku, není skutkově podloženo, jelikož nájemní smlouvy byla sjednána s výpovědní lhůtou v době jednoho roku a změna rozsahu nájmu neměla vliv na povinnost účastníka řízení platit nájemné. Účastník řízení v tomto smyslu namítl zmatečnost závěrů kontrolních pracovníků, které byly postupně k otázce nájemného zaujímaný. Účastník řízení se domáhal zohlednění cenové kalkulace, kterou předložil v červnu 2024, když trval na oprávněnosti provedení změny cenové kalkulace. Další vyjádření učinil účastník řízení dne 9. února 2026, v němž zopakoval část předestřených argumentů.

II. Napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad rozhodnutím č. j. 09961-14/2025-ERU ze dne 15. dubna 2026 uznal účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024, za což mu uložil pokutu ve výši 60 000 Kč.

Prvostupňový správní orgán uvedl, že účastník řízení ve vztahu k 4. čtvrtletí roku 2022 do kalkulace ceny tepelné energie zahrnul náklad ve výši [REDAKCE] Kč označený jako „[REDAKCE]“. Účastník řízení do kalkulace výsledné ceny tepelné energie pro jednotlivé úrovně předání zahrnul náklad za nájemné ve výši [REDAKCE] Kč, avšak tento náklad neodpovídal sjednanému čtvrtletnímu nájemnému uvedenému v Dodatku č. [REDAKCE], neboť účastník řízení nezohlednil ukončení povinnosti platit nájemné po odkoupení pronajímaného majetku dne 20. prosince 2022. Částce ve výši [REDAKCE] Kč odpovídají i vydané faktury, bylo tedy kalkulováno více, než bylo skutečně uhrazeno. Ve vztahu k předložené opravné kalkulaci Energetický regulační úřad konstatoval, že účastník předložil opravné kalkulace výsledných cen tepelné energie, ve kterých odstranil neoprávněný náklad z položky „Nájemné“. Současně byla upravena struktura kalkulace tak, že snížení některých nákladových položek bylo promítnuto do položky zisku při zachování jednotkové ceny tepelné energie.

Energetický regulační úřad konstatoval, že dodavatel se dopustí přestupku podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024, pokud sjedná či požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen. Účastník řízení v rámci kontroly předložil kalkulace výsledných cen tepelné energie (založeny pod č. j. 02824-3/2024-ERU). Kalkulované ceny tepelné energie odpovídají skutečně vyúčtovaným cenám tepelné energie na jednotlivých úrovních předání, správní orgán prvního stupně proto neměl pochybnosti, že původně předložené kalkulace výsledných cen tepelné energie byly podkladem vyúčtovaných cen tepelné energie. Opravná kalkulace byla vytvořena a předložena následně. Energetický regulační úřad nicméně nezjistil, že by účastníkovi řízení vznikl nepřiměřený majetkový prospěch, proto ukládal pokutu v řádu deseti tisíců korun.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního č. j. 09961-14/2025-ERU ze dne 15. dubna 2026, které mu bylo doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 30. dubna 2026 rozklad, v němž navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení řízení, eventuálně uložení napomenutí, protože dopady na odběratele byly marginální.

Účastník řízení v rozkladu uvádí, nezpochybňuje skutečnost, že kalkulace založené pod č. j. 02824-3/2024-ERU obsahovaly chybu, pokud se týká výše nájemného (konkrétně se jednalo o poslední kvartál roku 2022, kdy v kalkulaci bylo chybně uplatněno [REDAKCE] Kč bez DPH namísto oprávněného nájemného ve výši [REDAKCE] Kč. Účastník řízení ale provedl opravné kalkulace výsledné ceny tepelné energie za rok 2022 pro jednotlivé úrovně předání, které jsou založeny pod č. j. 02824-9/2024-ERU. Rozhodnutí je však založeno na vadě, která spočívá v posouzení trestnosti skutku na základě kalkulací výsledné ceny tepelné energie pod č. j. 02824-3/2024-ERU, nikoli na základě opravných kalkulací výsledné ceny tepelné energie. Opravná kalkulace přitom byla učiněna před vydáním kontrolního protokolu.

Účastník řízení namítá, že nezískal žádný majetkový prospěch projednávaným skutkem, a tedy ani nemohl uplatnit výslednou cenu, která byla v rozporu s podmínkami věcného usměrňování cen. Účastník se dovolává zásady, že co není v soukromém právu zakázáno, je povoleno, tudíž mohl provést opravnou cenovou kalkulaci, jak učinil, toto mu nezakazuje ani právní úprava zákona o cenách. Dovojuje tedy, že postupoval podle správné (opravné) kalkulace. V rozhodnutí není podle účastníka řízení dostatečně odůvodněno, proč nelze upustit od potrestání, anebo uložit napomenutí.

IV. Rozhodnutí o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada dospěla k závěru, že to bylo vydáno v souladu se zákonem a bylo přezkoumatelně odůvodněno, jakkoliv podle názoru Rady zbytečně rozsáhle a bez přidané hodnoty některých částí odůvodnění, a je namístě jej potvrdit. Námitky účastníka řízení shledala Rada nedůvodnými.

Rada se nejdříve zabývala skutkovým stavem věci. Pokud jsou původně předložené dílčí cenové kalkulace účastníka řízení (předloženy dne 4. března 2024) konsolidovány do jedné souhrnné kalkulace, lze konstatovat, že účastník zahrnul do kalkulace náklady na nájemné ve výši [REDAKCE] Kč. Účastník řízení v kontrole předložil nájemní smlouvu se společností [REDAKCE], včetně jejích dodatků,

kterými byla sjednána výše nájemného pro rok 2022. Podle dodatku č. [REDACTED] účinného od 1. října 2021 byla čtvrtletní částka nájemného [REDACTED] Kč. Podle dodatku č. [REDACTED] nájemné od 1. října 2022 činilo čtvrtletně [REDACTED] Kč.

Účastník řízení dne 13. května 2024 předložil k nákladům na nájem vysvětlení, že částka ve výši [REDACTED] Kč obsahuje mj. nájemné podle výše uvedené smlouvy za první tři čtvrtletí roku 2022 ve výši [REDACTED] Kč (pozn. jedná se o součet tří čtvrtletně sjednaných částek [REDACTED] Kč) a za čtvrté čtvrtletí částku [REDACTED] Kč. Konstatování v bodě 36 napadeného rozhodnutí, že „Účastník řízení do kalkulace výsledné ceny tepelné energie pro jednotlivé úrovně předání zahrnul náklad za nájemné ve výši [REDACTED] Kč, avšak tento náklad neodpovídal sjednanému čtvrtletnímu nájemnému uvedenému v Dodatku č. [REDACTED] neboť účastník řízení nezohlednil ukončení povinnosti platit nájemné po odkoupení pronajímaného majetku dne 20. prosince 2022“, nedává smysl, neboť sjednaná výše nájemného za čtvrté čtvrtletí byla [REDACTED] Kč. Prvostupňový správní orgán zde směšuje dvě různé otázky, případně nevysvětluje, co tímto závěrem míní.

Pokud jde o částku ve výši [REDACTED] Kč, s ohledem na stanovení předchozí výše nájemného dodatkem z roku 2021 a s ohledem na bod (6.1) cenového rozhodnutí, účinného od 1. ledna 2022, má Rada za zřejmou její souvislost se stanovenou regulací nájmu v ceně tepelné energie s účinností od uvedeného data, kdy přípustná výše nájmu se odvíjí od výše odpisů pronajatého majetku a zisku, který by z tohoto majetku bylo možno do ceny tepelné energie zahrnout. Energetický regulační úřad se touto otázkou blíže zabývá na str. 22 a násl. kontrolního protokolu č. [REDACTED] ze dne 28. listopadu 2024. Ten hodnotu ročního odpisu ve smyslu bodu (2.3.3.1) cenového rozhodnutí určil na [REDACTED] Kč a hodnotu ročního zisku na [REDACTED] Kč. Souhrnná částka, kterou mohl účastník řízení teoreticky uplatnit za roční nájemného předmětného majetku, tak činí [REDACTED] Kč, přičemž nájemné vyplývající z uzavřené nájemní smlouvy platné pro rok 2022 a jejího dodatku pro IV. čtvrtletí roku 2022 bylo [REDACTED] Kč, tj. nižší. Tato okolnost není blíže vysvětlena. Bude-li Rada vycházet ze správnosti závěrů uvedených v kontrolním protokolu, tak se jeví, že účastník řízení, který do kalkulace ceny tepelné energie zahrnul z tohoto nájemního vztahu částku [REDACTED] Kč, zahrnul do kalkulace nižší náklad, než podle pravidel regulace teoreticky mohl uplatnit.

Každopádně původně kalkulovaná výše nákladů nájemného a účastníkem řízení předložené vyčíslení této částky ze dne 13. května 2024 vzájemně odpovídají a Rada tak nemá pochybnosti, jakou výši nákladů ([REDACTED] Kč) účastník řízení do kalkulací ceny uplatnil.

Dne 20. prosince 2022 spolu účastník řízení a společnost [REDACTED] uzavřeli kupní smlouvu č. [REDACTED]. Nutno konstatovat, že namísto by bylo pokládat otázku, kterou si nepoložil Energetický regulační úřad ani v rámci kontroly, ani správního řízení, ke kterému dni došlo k přechodu vlastnictví podle této smlouvy s ohledem na to, že minimálně v případě nemovitostí, které jsou převáděny, dochází k přechodu vlastnictví až po uskutečnění zápisu do katastru nemovitostí. V tomto směru tak Energetický regulační úřad nic nedokládá ke svému závěru v bodě 33 napadeného rozhodnutí.

Závěry napadeného rozhodnutí jsou vůbec přes rozsáhlost odůvodnění příliš zjednodušené, např. není vysvětleno, co je míněno „ukončením“ povinnosti hradit nájemné. Podle názoru Rady mohly být v uvedených otázkách relevantní pochybnosti, nicméně je lze vyřešit odkazem na čl. [REDACTED] kupní smlouvy č. [REDACTED], která uvádí, že nájemní smlouva, na jejímž základě byl užíván předmět nájmu, je dohodou stran ukončena k poslednímu okamžiku dne 20. prosince 2022. Bez ohledu na okamžik nabytí vlastnictví k předmětným zařízením tak převádějící a nabyvatel projeví vůli nájemní vztah k 20. prosince 2022 ukončit, tj. v důsledku je správný závěr, že 11 dní z čtvrtého čtvrtletí roku 2022 již tento úplatný nájemní vztah nebyl účinný.

Dílčí skutkové závěry lze tedy shrnout tak, že účastník řízení uváděl, že do kalkulace ceny tepelné energie zahrnul náklady na nájemné [REDACTED] Kč, které zahrnovaly částku ve výši [REDACTED] Kč jako nájemné za IV. čtvrtletí podle nájemní smlouvy se společností [REDACTED], když tento závazkový vztah byl dohodou ukončen k 20. prosinci 2022.

Rada identifikovala v rámci přezkumu rozhodnutí dvě stěžejní právní otázky – první se týká ekonomické oprávněnosti nákladů na nájemné, druhá otázky předložení opravné kalkulace ceny tepelné energie.

Pokud jde o otázku první, podmínky pro uplatnění ekonomicky oprávněných nákladů obsahovalo cenové rozhodnutí, které předně v bodě (6.1) stanovilo, že byla-li výše nájemného sjednána přede dnem nabytí platnosti tohoto cenového rozhodnutí, lze do 31. prosince 2024 uplatňovat v ceně tepelné energie skutečně vynaložené náklady na nájemné až do výše podle dosavadních cenových předpisů. Dojde-li k dohodě o změně výše nájemného před 31. prosincem 2024, řídí se výše nájemného podle tohoto cenového rozhodnutí od účinnosti dohody o změně výše nájemného, v kalkulaci výsledné ceny tepelné energie bude náklad na nájemné uplatněn v souladu s dosavadními cenovými předpisy poměrně za část kalendářního roku přede dnem účinnosti této dohody.

Základní podmínky pro uplatnění nájemného v cenové kalkulaci pak stanovil bod (2.3.3.1) cenového rozhodnutí, podle něhož v případě nájmu movitého nebo nemovitého majetku souvisejícího s výrobou anebo rozvodem tepelné energie, kromě finančního pronájmu nebo nájmu věcí, které spadají do správního režie dodavatele, lze do ceny tepelné energie v kalendářním roce zahrnout náklady na nájemné maximálně ve výši součtu

a) ročních odpisů, které by podle bodu (2.3.2) mohl uplatňovat v ceně tepelné energie vlastník tepelného zařízení, pokud by byl dodavatelem tepelné energie a

b) zisku, který by mohl v ceně tepelné energie uplatnit dodavatel tepelné energie provozující předmětné tepelné zařízení z hodnoty pronajatého tepelného zařízení, stanoveného podle části (3).

Nutno říci, že z hlediska stanovení ekonomicky oprávněných nákladů nejde o regulaci nákladů hypotetických, ale konkrétních, jinak řečeno dodavatel tepelné energie samozřejmě může do ceny promítat jen ekonomicky oprávněné náklady, které skutečně vynaložil na uskutečnění dodávky tepelné energie (resp. přesněji které musel vynaložit), nikoliv částku do výše přípustné podle cenového rozhodnutí, pokud takový náklad nevynaložil skutečně. To plyne jednoznačně jak z bodu (2.1) cenového rozhodnutí, podle něhož jde o náklady „nezbytné pro výrobu nebo rozvod tepelné energie v kalendářním roce, které vycházejí z účetnictví dodavatele...“, tak z § 2 odst. 7 písm. a) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2023, podle něhož se za „ekonomicky oprávněné náklady považují náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu“.

Napadené rozhodnutí s ohledem na závěr, že účastník řízení nezohlednil ukončení povinnosti platit nájemné po odkoupení pronajímaného majetku tepelného zařízení kotelny [redacted] dne 20. prosince 2022 a nesnížil v poměrné výši sjednané čtvrtletní nájemné (nájem měl trvat 81 dní z celkových 92 dnů) implicitně konstruuje pravidlo věcného usměrňování cen (nicméně setrvale užívá jen neurčitý pojem „zohlednit“), že pokud je určitý náklad sjednán jakožto náklad za určité časové období a z hlediska poskytování protiplnění ho lze na toto období rozprostřít rovnoměrně (typicky jde o paušální náklad nebo náklad za určitou službu poskytovanou kontinuálně), má být tento náklad ekvivalentně zkrácen, pokud služba za část tohoto období není poskytována.

S tímto závěrem se Rada obecně ztotožňuje, jakkoliv je nutno jej činit vždy v kontextu konkrétní věci. Lze si totiž jistě představit i takové uspořádání smluvních vztahů za poskytování určitého protiplnění v delším období, kdy cena nebude krácena, i když po část období nebude plnění poskytováno (např. v reakci na předčasné ukončení smlouvy). Z bodu (2.3.3.1) cenového rozhodnutí plyne, že maximální výše nájemného platí na rok, přičemž by bylo zjevně proti smyslu a účelu cenového rozhodnutí, pokud by při poskytování nájemného po část roku platila stejná výše nákladu, který je možno do ceny zahrnout. Z bodu (2.1) cenového rozhodnutí pak lze učinit závěr, že není nezbytným nákladem náklad za poskytování služby v určitém období, která není v části období poskytována. V kontextu judikatorních závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 109/2007-146 pak lze konstatovat, že by šlo stěžít o náklad, který by řádný hospodář vynaložil.

V daném případě Energetický regulační úřad poměrně automaticky převzal z kontrolního protokolu postup, kdy krátil (o část představující 11 dní z IV. čtvrtletí 2022) náklad na nájemné, jak bylo sjednáno v dodatku k nájemní smlouvě, tj. krátil náklad ve výši [REDAKCE] Kč ([REDAKCE]), čímž dospěl k správné výši nákladu [REDAKCE] Kč. Zda tento postup byl reakcí na náklad zahrnutý do přehledu nájemného předloženého účastníkem řízení, který uvádí tuto částku, anebo naopak upravování hodnot nákladů v rámci kontroly účastníkem řízení bylo reakcí na postup kontrolního orgánu, není s jistotou zřejmé. Lze však konstatovat, že s ohledem na omezení výše nájemného podle bodu (2.3.3.1) cenového rozhodnutí by bylo namísto krátit i částku takto spočteného možného nákladu, aby bylo stanoveno, jaká je maximální část nákladu za zkrácené období.

Stanovili-li kontrolní pracovníci maximální výši nájemného za rok na [REDAKCE] Kč (když na první tři čtvrtletí roku 2022 se kvůli přechodnému ustanovení toto omezení nevztahovalo), částka na kalendářní čtvrtletí je cca [REDAKCE] Kč a podíl připadající na 81 dní z 92 by byl cca [REDAKCE] Kč. V takovém případě by se lišil rozdíl skutečně uplatněného nákladu oproti nákladu, který bylo možno uplatnit v souladu s pravidly věcného usměrňování, nikoli o [REDAKCE] Kč uvedených ve výroku napadeného rozhodnutí, ale šlo by o rozdíl pouze ve výši cca [REDAKCE] tisíc Kč.

Prvostupňový správní orgán nicméně vycházel především z toho, jaký náklad účastník řízení skutečně vynaložil (a z uvedeného důvodu nejsou v důsledku pro závěry rozhodnutí klíčové výpočty, jimiž byla krácena částka smluvně sjednaného nájemného). Dne 4. září 2024 účastník řízení zaslal Energetickému regulačnímu úřadu dokument nazvaný [REDAKCE], v němž je na dvou místech uvedeno, že za IV. čtvrtletí 2021 účastník řízení uhradil za nájemné společnosti [REDAKCE] částku [REDAKCE] Kč. Nutno konstatovat, že předcházející žádostí č. j. 02824-12/2024-ERU ze dne 21. srpna 2024 v rámci kontroly Energetický regulační úřad od účastníka řízení požadoval „vysvětlení do kalkulace zahrnuté částky [REDAKCE] Kč“ a objasnění, kolik bylo uhrazeno společnosti [REDAKCE]. V kontextu toho, že kontrolní pracovníci v této žádosti zmiňují svůj názor, že v IV. čtvrtletí měla být hrazena za nájemné částka [REDAKCE] Kč, se jeví poměrně zvláště, že v reakci na to účastník řízení dokládá přehled faktur, v němž je přesně tato částka uvedena, a to především proto, že nepředložil samotné faktury, přičemž kontrolní pracovníci je od něj nevyžadovali, ačkoliv v rámci kontroly vyžadovali předkládání účetních dokladů k nákladům, které jsou v porovnání s nákladem na nájemné zanedbatelné.

Rada tedy shrnuje, že mohou panovat reálné pochybnosti o tom, jaké částky účastník řízení za nájemné v roce 2022 vyplatil společnosti [REDAKCE], kdy jediným podkladem je [REDAKCE] zaslaný touto společností v rámci kontroly, jehož účelem mohla být spíše snaha o nápravu závadného stavu. Sám účastník řízení nicméně skutkový stav věci ani v rozkladu prakticky nezpochybnil a skutkové závěry spíše potvrzuje, z tohoto hlediska se i takto neurčitý podklad, jako je přehled účastníka řízení o uhrazených fakturách za nájemné, jeví jako dostatečně vypovídající a pravdivý, protože si lze stěží představit, že by účastník řízení vytvářel věcně nepravdivý podklad, který následně slouží jako podklad pro jeho odsouzení ze spáchání přestupku.

Rada proto shrnuje, že bude-li vycházeno ze stavu věci prezentovaného v rámci kontroly, kdy za IV. čtvrtletí 2022 bylo uhrazeno nájemné ve výši [REDAKCE] Kč, přičemž do kalkulace byla zahrnuta částka vyšší o [REDAKCE] Kč, je výrok I. napadeného rozhodnutí správný. Touto částkou se kvantifikuje ekonomicky neoprávněný náklad v kalkulaci ceny tepelné energie.

Pokud pak jde o otázku předložení opravné kalkulace ceny tepelné energie, vychází Rada z toho, že podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024 [v aktuální právní úpravě jde o písm. c)], se fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba jako prodávající dopustí přestupku tím, že sjedná nebo požaduje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6 odst. 1. Z uvedeného vyplývá, že prodávající se u věcně usměrňované ceny může dopustit přestupku dvojím způsobem – buď uplatňuje cenu, jejíž kalkulace není v souladu s cenovými předpisy, anebo cenu, jejíž výše (a logicky v naprosté většině případů tedy ani kalkulace) není v souladu s cenovými předpisy.

Jedinou problematickou výkladovou otázkou je, zda závěr o tom, že uplatňovaná cena není v souladu s cenovými předpisy z hlediska své výše, by měl být založen pouze na tom, zda do ceny účastník řízení zahrnul ekonomicky neoprávněný náklad (bez ohledu na to, že v důsledku nedosáhl nepřiměřeného majetkového prospěchu ve smyslu § 1 odst. 5 zákona o cenách), anebo musí dosáhnout nepřiměřeného majetkového prospěchu. Jinak řečeno, zda v prvním případě okolnost, že do ceny zahrnul náklad, který v souladu s pravidly věcného usměrňování zahrnout nemůže, ale nedosáhl majetkového prospěchu, protože např. naopak neuplatnil jiný ekonomicky oprávněný náklad v jiné či vyšší výši, znamená i uplatňování ceny, jejíž výše, a nejen kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen. Prvostupňový správní orgán se podle výroku I. napadeného rozhodnutí přiklonil zjevně k variantě druhé, proti čemuž Rada nemá námitek, jelikož má za to, že výkladově možné jsou obě varianty, rozdílná bude v důsledku spíše společenská škodlivost přestupkového jednání.

Podle § 1 odst. 5 písm. a) bodu 3. zákona o cenách nepřiměřený majetkový prospěch získá prodávající, jestliže prodá zboží za cenu vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace. Skutečnost, že prodávající takový majetkový prospěch nezíská z důvodu toho, že do opravené kalkulace zahrne vyšší (ale stále přiměřený) zisk či jiný ekonomicky oprávněný náklad, bez dalšího ovšem nemusí znamenat, že neporušil § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024, a uplatňoval cenu, jejíž kalkulace není v souladu s pravidly věcného usměrňování, typicky proto, že do kalkulace zahrnul ekonomicky neoprávněný náklad.

Účastník řízení se mýlí, směšuje-li otázku spáchání přestupku se vznikem nepřiměřeného majetkového prospěchu. Jeho získání není součástí skutkové podstaty přestupku podle současného ani dřívějšího § 16 odst. 1 zákona o cenách a ani ve výroku I. napadeného rozhodnutí se neuvádí, že by účastník řízení takového prospěchu dosáhl.

Skutek je v takovém případě pak třeba hodnotit podle toho, jakou cenu a kdy prodávající vůči odběratelům uplatnil a jak tato cena byla kalkulována.

Jak účastník řízení sám uvádí, opravenou kalkulaci výsledné ceny tepelné energie za rok 2022 předložil v rámci kontroly pod č. j. 02824-9/2024-ERU, a to podáním ze dne 24. června 2024. Již z toho má Rada za jisté, že podle této cenové kalkulace žádnou cenu odběratelům fakticky neuplatnil a z uvedeného hlediska jistě tuto kalkulaci nelze brát jako tu, podle níž by mělo být hodnoceno dodržování cenových předpisů. Jak je uvedeno výše, pro účely dodržování cenových předpisů je podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách, ve znění účinném do 31. prosince 2024, hodnoceno uplatňování ceny, nikoliv tedy následné formální kalkulování jakési hypotetické ceny či vytváření nové kalkulace poté, co již byla cena vůči odběratelům uplatněna. Účastník řízení, logicky, netvrdí, že by po kalkulování ceny předložené 24. června 2024 tuto cenu uplatnil vůči odběratelům, ostatně rok a půl po skončení vyúčtovacího období, k němuž se cena vztahuje, by to bylo poměrně absurdní. Vyúčtování tepelné energie zákazníkům předložil účastník řízení v rámci kontroly již v dubnu 2024 pod č. j. 02824-5/2024-ERU, byť nedatovaná, nicméně podle Rady lze mít důvodně za to, že byla vystavena bezprostředně po skončení roku 2022, každopádně jistě dříve, než byla provedena jakákoliv opravná kalkulace ceny.

Liché jsou proto námitky účastníka, uvádí-li, že mu nic nezakazuje provést opravnou cenovou kalkulaci. Tak tomu samozřejmě je, ale není zřejmé, jaký význam by měla kalkulace, podle níž reálně nebyla žádná cena kalkulována ani uplatněna; cenou je podle § 1 odst. 2 písm. c) zákona o cenách peněžní částka uplatňovaná při nákupu a prodeji zboží podle § 2 až 13, tedy reálně uplatněné plnění mezi smluvními stranami, nikoliv pouhá vykalkulovaná hodnota bez dopadu do plnění závazkového vztahu. Podle bodu (2.2) cenového rozhodnutí dodavatel tepelné energie kalkuluje po skončení kalendářního roku výslednou cenu tepelné energie, tím jistě není myšleno, že dlouhou dobu po skončení kalendářního roku provede jinou cenovou kalkulaci a tato bude mít jakékoliv právní účinky ve vztahu k odběratelům. Opravná cenová kalkulace účastníka řízení měla vliv jen na to, že po jejím ověření bylo možno konstatovat, že nezískal nepřiměřený majetkový prospěch, ale nemůže změnit vymezení skutku, který spočívá v jednání, k němuž došlo vůči odběratelům tepla ve vazbě na rok 2022, kdy byly uskutečněny dodávky.

Pokud jde o námitku ohledně možnosti uložení trestu napomenutí či upuštění od potrestání, výslovně je tato otázka v napadeném rozhodnutí odůvodněna stručně, nicméně nelze přehlížet odůvodnění vztahující se ke společenské škodlivosti jednání účastníka řízení jako takového. V případech věcně usměrňovaných cen jsou na prodávající kladeny nároky ohledně cenotvorby, aby v silnějším postavení uplatňovali vůči zákazníkům ceny, které jsou tvořeny v souladu s cenovými předpisy. Zahrnutí ekonomicky neoprávněného nákladu do kalkulace, který není v zanedbatelné výši, ale ve výši řádově [redacted] korun, podle názoru Rady již nepředstavuje marginální pochybení či opomenutí, které by nebylo namísto sankcionovat pokutou; bez ohledu na okolnost, že následně účastník řízení uplatnění stejné ceny odůvodňoval skrze navýšení položky „Zisk“, pravidla věcného usměrňování mají za jeden z hlavních účelů chránit odběratele před hrazením neoprávněných nákladů v regulované ceně. Ostatně je na rozhodnutí dodavatele, jaký zisk kalkuluje a v ceně uplatní, a i toto rozhodnutí může nepochybně mít konsekvence, neboť zisk je odběrateli vnímán odlišně od nutných nákladů, které je třeba vynaložit, a samotné navyšování zisku tímto způsobem může mít např. dopad na rozhodování odběratelů ohledně zajištění náhradních způsobů vytápění. Rada zdůrazňuje, že ke spáchání cenového deliktu není vyžadován vznik nepřiměřeného majetkového prospěchu a skutkové podstaty podle zákona o cenách samy o sobě obsahují implicitně určitou míru společenské škodlivosti deliktního jednání (podle názoru Rady tím spíše, že předmětem regulace je uplatňování ceny vůči smluvní straně, která je většinou slabší, a s právní úpravou se pojí silný veřejnoprávní účel cenově regulovat dodávku energie), přičemž nebyly zjištěny žádné zásadní okolnosti, které by snižovaly společenskou škodlivost na úroveň, kdy by postačovalo uložit trest formou napomenutí či od potrestání zcela upustit.

Za účelovou považuje Rada námitku, že účastník řízení má za to, že vynaložil veškeré možné úsilí proto, aby porušení právní povinnosti zabránil, což lze považovat za vyloučené již proto, že neoprávněný náklad do cenové kalkulace zahrnul, ačkoliv šlo jistě o jednání, jemuž šlo kontrolou lehce předejít. Samotná okolnost, že byla provedena opravná kalkulace představuje následek kontrolních zjištění, ne doklad preventivní činnosti účastníka řízení.

V. Závěr

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy. O skutkovém stavu věci nejsou v souladu s § 3 správního řádu důvodné pochybnosti. Pokud jde o jeho právní hodnocení, ztotožnila se Rada jak s jeho výsledkem, tak způsobem, jakým své závěry prvostupňový správní orgán v souladu s § 68 správního řádu odůvodnil. Proto Rada rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí nelze podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu dále podat rozklad.

Ing. Jan Šefránek, Ph.D., v.r.
předseda Energetického regulačního úřadu

Rozdělovník:

ČESKOLIPSKÁ TEPLÁRENSKÁ a.s., prostřednictvím [redacted]